

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3P/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920200385
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:5920200385.3

Uznesenie

č

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y., nar. XX.X.XXXX, bytom S., zast. opatrovníkom Úrad práce soc. vecí a rodiny Ružomberok, IČO: 30794536, dieťa rodičov: A., nar. XX.X.XXXX, bytom S. a T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. P., t.č. bytom Q., o nariadenie neodkladného opatrenia a o uloženie výchovného opatrenia maloletému, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením n a r i a d' u j e matke maloletého dieťaťa, aby maloletého Y., nar. XX.X.XXXX odovzdala do starostlivosti T.II. Uvedené neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine vedeného na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 3P/13/2020.

odôvodnenie:

1. Súd na základe podnetu Úradu práce soc. vecí a rodiny Ružomberok doručeného tunajšiemu súdu dňa 27.2.2020 uznesením č.k. 3P/13/2020-21 zo dňa 3.3.2020 začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa maloletý odovzdá do dočasnej starostlivosti T. a zároveň vzhľadom na odôvodnenie podaného podnetu a obsah jeho príloh, osobitne žiadosti X. o riešenie problémového správania maloletého Y. začal aj konanie o uložení výchovného opatrenia podľa § 37 Zákona o rodine.

2. Z podaného podnetu úradu práce vyplynulo, že matka maloletého nezvláda výchovu syna a správanie maloletého Y. je dlhodobu problémové, preto je nevyhnutné zabezpečiť diagnostiku dieťaťa pobytom v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku a zamedzilo sa tak prehľbovaniu porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu u maloletého. Z podaného podnetu ďalej vyplynulo, že mal. Y. vyrastá v neúplnej rodine s matkou, jej partnerom a 4 súrodencami v dvojizbovom byte. Domácnosť je skromne zariadená starším nábytkom, hygiena domácnosti je na priemernej úrovni. Otec maloletého žije v N., so synom sa sporadicky stretáva. Z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky sú pre maloletého od januára 2016 vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok. V septembri 2016 sa maloletý dopustil spáchania konania majúceho znak priestupku. Jeho správanie v škole je dlhodobu problémové a nakoľko opakované pohovory s maloletým a jeho matkou neprinášali žiadne zlepšenie, rozhodnutím ÚPSVaR Ružomberok č. 2017/5673 zo dňa 17.1.2017 bolo maloletému uložené výchovné opatrenie - povinnosť zúčastniť sa výchovného programu. Hoci výchovné opatrenie splnilo svoj účel a na chvíľu došlo k náprave jeho správania, v aktuálnom školskom roku sa jeho správanie v škole aj doma výrazne zhoršilo a matka maloletého zaznamenáva výrazné výchovné problémy so synom. Z tohto dôvodu umiestnila syna dňa 05.11.2019 na dobrovoľný diagnostický pobyt do T., kde bol však len 9 dní. Z prílohy podaného podnetu - žiadosti X. o riešenie problémového správania maloletého Y. vyplynulo, že maloletý je žiakom 8. ročníka, patrí v správaní k najhorším z celej triedy, pretrváva u neho konfliktné správanie a je zdrojom agresie v

triede. Viackrát šikanoval slabších spolužiakov, je veľmi nepríjemný k dievčatám, ktoré často obťažuje nevhodnými provokáciami a poznámkami, niekedy aj fyzicky. Jeho nevhodné správanie smeruje voči spolužiakom a v poslednej dobe aj voči vyučujúcim a iným dospelým. Navštevuje skupinové terapie pre žiakov s problémovým správaním realizované Nízkoprahovým denným centrom pred deti a rodinu PREROD v Ružomberku, avšak tieto aktivity neprinášajú žiadne výsledky. Z vyžadovanej správy T. zo dňa 3.3.2020 vyplynulo, že mal. Y.j bol na dobrovoľnom diagnostickom pobyte na žiadosť matky v období 5.11.2019 do 20.11.2019. Pobyt bol ukončený predčasne na žiadosť matky. Počas pobytu mal Y. v zariadení premenlivé správanie, dokázal rešpektovať pokyny dospelých, prijať usmernenie, ale objavil sa aj vzdor a odmietnutie činnosti. Rovesníci ho prijali do skupiny, no vyskytli sa aj konflikty medzi nimi. V individuálnom kontakte bol utiahnutý, opatrný, no zároveň prístupný ku komunikácii.

3. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu 9P/60/2014 mal súd preukázané, že otcovstvo k maloletému bolo uznané do zápisnice spísanej na Okresnom súde Ružomberok dňa 8.9.2005 v konaní 4Po/8/2005. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 4P/256/2006-28 zo dňa 12.10.2006 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 1.000,- Sk. Konanie o návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti bol uznesením č.k. 4P/400/2006-4 zo dňa 28.12.2006 zastavené. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia (predbežného opatrenia) na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti súd uznesením č.k. 9P/60/2014-15 zo dňa 26.8.2014 zamietol.

4. Podľa § 2 ods. 1 Z.č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 360 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

5. Predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov (t.j. stav, ktorý neznesie odklad). Účelom tohto inštitútu je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Posúdenie, či a kedy je bezodkladnosť potreby úpravy pomerov účastníkov daná, je ponechaná na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti o maloleté deti musí byť nariadené veľmi uvážene a po starostlivom skúmaní všetkých dôsledkov, ktoré môžu v posudzovanom vzťahu nastať, pričom vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný najlepší záujem dieťaťa (č.l. 4 základných princípov

CMP). V každom prípade rozhodovania vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, je pre súd prioritou záujem mal. dieťaťa a snaha vytvoriť stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a iných osôb, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom iných osôb a neumožňuje iným osobám - rodičom, starým rodičom vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie, rozvoj a zdravý vývoj dieťaťa. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

6. Naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia v tomto konkrétnom prípade je daná aktuálnou situáciou maloletého dieťaťa. Súd mal z obsahu spisu, ako aj pripojených spisov a doručených správ a listín preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, mal. Y. vyrastá v neúplnej rodine s matkou, jej partnerom a 4 súrodencami v dvojizbovom byte, kde domácnosť je skromne zariadená starším nábytkom, hygiena domácnosti je na priemernej úrovni. Otec maloletého žije v N. a so synom sa sporadicky stretáva. Súd mal ďalej z pripojených spisov preukázané, že otcovstvo k maloletému bolo uznané do zápisnice spísanej na Okresnom súde Ružomberok dňa 8.9.2005 v konaní 4Po/8/2005. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 4P/256/2006-28 zo dňa 12.10.2006 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 1.000,- Sk, konanie o návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti bol uznesením č.k. 4P/400/2006-4 zo dňa 28.12.2006 zastavené a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia (predbežného opatrenia) na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti súd uznesením č.k. 9P/60/2014-15 zo dňa 26.8.2014 zamietol. Z podaného podnetu mal súd preukázané, že z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky sú pre maloletého od januára 2016 vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, pričom v septembri 2016 sa maloletý dopustil spáchania konania majúceho znak priestupku. Nakoľko opakované pohovory s maloletým a jeho matkou neprinášali žiadne zlepšenie, rozhodnutím ÚPSVaR Ružomberok č. 2017/5673 zo dňa 17.1.2017 bolo maloletému uložené výchovné opatrenie - povinnosť zúčastniť sa výchovného programu, ktoré výchovné opatrenie splnilo svoj účel a na chvíľu došlo k náprave správania maloletého. Aktuálne sa správanie maloletého v škole aj doma výrazne zhoršilo a matka maloletého z dôvodu výchovných problémov so synom umiestnila syna dňa 05.11.2019 na dobrovoľný diagnostický pobyt do T. pričom jeho pobyt bol po 9 dňoch predčasne ukončený na žiadosť matky. Z vyžiadanej správy T. zo dňa 3.3.2020 mal súd preukázané, že mal. Y. počas dobrovoľného diagnostického pobytu v období 5.11.2019 do 20.11.2019 dokázal rešpektovať pokyny dospelých a prijať usmernenie, avšak objavil sa aj vzdor a odmietnutie činnosti. Rovesníci ho prijali do skupiny, no vyskytli sa aj konflikty medzi nimi. V individuálnom kontakte bol utiahnutý, opatrný, no zároveň prístupný ku komunikácii. Súd mal ďalej preukázané, že X. sa dňa 20.2.2020 obrátila na úrad práce so žiadosťou o riešenie problémového správania maloletého Y.. Z uvedenej žiadosti mal súd preukázané, že maloletý je žiakom 8. ročníka, patrí v správaní k najhorším z celej triedy, pretrváva u neho konfliktné správanie a je zdrojom agresie v triede. Viackrát šikanoval slabších spolužiakov, je veľmi nepríjemný k dievčatám, ktoré často obťažuje nevhodnými provokáciami a poznámkami, niekedy aj fyzicky. Jeho nevhodné správanie smeruje voči spolužiakom a v poslednej dobe aj voči vyučujúcim a iným dospelým. Navštevuje skupinové terapie pre žiakov s problémovým správaním realizované Nížkoprahovým denným centrom pred deti a rodinu PREROD v Ružomberku, avšak tieto aktivity neprinášajú žiadne výsledky.

7. Súd mal z uvedeného dostatočne preukázané, že je daná naliehavá potreba úpravy pomerov maloletého dieťaťa, nakoľko správanie maloletého Y. je dlhodobé problémové a matka maloletého nezvláda výchovu syna. Hoci výchovné opatrenie uložené maloletému rozhodnutím ÚPSVaR Ružomberok č. 2017/5673 zo dňa 17.1.2017 - zúčastniť sa na výchovnom programe čiastočne splnilo svoj účel, aktuálne opätovne došlo k zhoršeniu správania sa maloletého, pričom dobrovoľný pobyt maloletého v diagnostickom centre bol na žiadosť matky predčasne ukončený. Skupinové

terapie pre žiakov s problémovým správaním realizované v rámci školy Nízkoprahovým denným centrom pred deti a rodinu PREROD v Ružomberku, ktorých sa maloletý zúčastňuje, neprinášajú žiadne výsledky v oblasti správania sa maloletého. Nakoľko dobrovoľný pobyt matka predčasne ukončila, vzhľadom na potrebu riešenia problémového správania maloletého je nevyhnutné zabezpečiť diagnostiku dieťaťa, a to pobytom v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, aby sa zamedzilo prehlbovaniu porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu u maloletého. Za takto zisteného stavu, s prihliadnutím najmä na záujem maloletého dieťaťa, súd so zreteľom na charakter a účinky inštitútu neodkladného opatrenia a s tým spojené zákonom vyžadované predpoklady na jeho nariadenie dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, preto súd neodkladným opatrením uložil matke maloletého dieťaťa, ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti, odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti T., ktoré poskytuje diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom a zabezpečuje diagnostiku deťom s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti. Na základe záverov uvedenej diagnostiky súd rozhodne o forme výchovného opatrenia podľa § 37 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ktoré bude predmetom konania vo veci samej, preto súd trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti uzneseniu súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 CMP).